

Simone Martini, *Annunciatie (Orsinipolyptiek)*, ca. 1320-30, tempera en bladgoud op paneel, 29,7 × 82,1 × 1,5 cm, Koninklijk Museum voor Schone Kunsten, Antwerpen, foto: © www.artinflanders.be, Hugo Maertens (public domain)

Fremdkörper

Een gouden moment in de schilderkunst, zo kan je de periode in Siena, van 1300 tot 1350, noemen. Letterlijk: de glinsterende gloed van vele bladgouden achtergronden als een zelfgekozen aureool. Maar ook in overdrachtelijke zin, want na de stilering van de byzantijnse traditie was deze mimetische kunst niet minder dan revolutionair. En invloedrijk. Om het bij één voorbeeld te houden: via de grensverleggende boekverluchters Herman, Paul en Johan uit Nijmegen – de gebroeders van Limburg –, sijpelde Siënese inspiratie door in de oude kunst van de Nederlanden.

Simone Martini (? - 1344) was een ster van deze vroege renaissancekunst. Een eeuw voor Jan van Eyck signeerde hij al zijn precieuze panelen, zoals de *Orsinipolyptiek*: Symone pinxit hoc opus.

Wat vertelt Martini ons vandaag, 700 jaar later? Dat je hedendaagse kunst maar half kunt begrijpen zonder deze vergulde passage. Dat Martini een wegbereider is van onze hedendaagse (digitale) beeldcultuur. Of van onze hang naar narcisme? Maar Martini is evenzeer een persoon uit een tijd die ons vreemd is, die zo ver van ons afstaat dat hij bijna net zo anders is als wij verschillen van een buitenaards wezen of

van iemand die 700 jaar van nu het levenslicht ziet. Niet in de laatste plaats had Martini een schildertechniek die vandaag een *Fremdkörper* is. En net daarom wil ik oude meesters zien, om hun esthetische, oudmodische kwaliteiten, om wat en vooral hoe ze over vroeger vertellen. Om hun kleurrijk curieus contrast, hun exotisme, hun anders-zijn. Om even, heel even, te ontsnappen aan 2025. **MATTHIAS DEPOORTER**

Hoofdredacteur Matthias Depoorter laat zich beroeren door het leven en de kunst. Dit keer kiest hij voor de *Annunciatie (Orsinipolyptiek)* van Simone Martini uit de collectie van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen.

Martini werkte in de eerste helft van de veertiende eeuw. Hij was een van de sterren van de vroege schilderkunst in Siena (Italië), een belangrijke periode die voorafgaat aan de bekendere renaissance van de vijf- en zestiende eeuw.

Voor het eerst sinds hun ontstaan zijn de nog bekende onderdelen van de *Orsinipolyptiek* verenigd tijdens de Siena-expo in New York en Londen. Het paneeltje met de aartsengel Gabriël uit het KMSKA figureert op de cover van de catalogus.